

TALEPAPIR

DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Åbent samråd
Titel	Samrådspørgsmål AB vedrørende 1.-7. klassetrin i frie grundskoler
Målgruppe	Folketingets Uddannelsesudvalg
Arrangør	Folketingets Uddannelsesudvalg
Taletid	5-10 min.
Tid og sted	Tirsdag den 3. februar 2009

Spørgsmål AB

”Hvilke initiativer vil ministeren tage for at tydeliggøre lovens bestemmelse, så der ikke fremadrettet opstår usikkerhed om tolkningen?

Vil ministeren samtidig sikre, at loven ikke kan tolkes så stramt i forhold til elevtal, at en fri grundskole år efter år skal have mindst én elev på hvert af klassetrinene 1.-7. klasse?”

- Som begrundelse for samrådsspørgsmålene er anført følgende:

”En friskole i Vestjylland (Vestjysk Fri- og Kostskole) er frataget sit tilskud og retten til at være fri grundskole med begrundelse i, at skolen ikke opfylder bestemmelsen om, at en fri grundskole skal omfatte 1.-7. klasse. I den forbindelse er der opstået usikkerhed om tolkningen af friskolelovens bestemmelse om, at en fri grundskole skal omfatte 1.-7. klasse.”

- Jeg vil derfor indledningsvis redegøre for den konkrete sag:
- I december 2007 konstaterede ministeriet, at skolen overhovedet ikke havde elever på 1.-6. klassetrin.
- Efter friskoleloven er det et krav, at en fri grundskole mindst skal omfatte 1.-7. klassetrin.
- Skolen fik derfor i december 2007 meddelelse om, at den ikke opfyldte kravet om, at en fri grundskole skal omfatte 1.-7. klassetrin, men at ministeriet efter omstændighederne kunne acceptere, at skolen først fra begyndelsen af skoleåret 2008/09 levede op til kravet.
- Den 15. august 2008 konstaterede ministeriet, at skolen fortsat ikke havde elever i 1. og 2. klasse, at der var en elev i 3. klasse, to elever i 4. klasse, kun en elev i 5. klasse, tre elever i 6. klasse og kun en elev i 7. klasse.
- Den 27. august 2008 meddelte ministeriet skolen, at elevfordelingen kombineret med de få elever på 1.-7. klassetrin indebar, at skolen fortsat ikke levede op til lovens krav. Skolen fik imidlertid endnu en chance for at opfylde lovens krav og fik frist hertil til den 5. september, som er den almindelige tælleddag for elever i frie grundskoler.
- Den 5. september 2008 havde skolen fortsat ingen elever i 1. og 2. klasse, og der var kun kommet en elev til i henholdsvis 4. og 6. klasse.
- Derefter fik skolen i efteråret 2008 en elev i 1. klasse og en elev i 6. klasse.

- Ministeriet lagde ved sin afgørelse den 6. november 2008 vægt på, at der fortsat var en massiv mangel på elever på de små klassetrin. Der var således kun en elev i første klasse, ingen elever i 2. klasse, kun en elev i 3. klasse, tre elever i 4. klasse, kun en elev i 5. klasse, to elever i 6. klasse og kun en elev i 7. klasse.
- Afgørelsen er således et udtryk for, at der efter ministeriets opfattelse ikke kan være det fornødne skolemiljø, når der kun er en elev i 1. klasse, hvis aldersmæssigt nærmeste elev er en enkelt elev i 3. klasse.
- Skolen havde desuden fået lang tid til at leve op til lovens krav.
 - Det har været anført, at ministeriet har ændret praksis vedrørende tolkningen af kravet om, at en fri grundskole mindst skal omfatte 1.- 7. klassetrin..
 - Det er ikke tilfældet.
 - Men efter ministeriets tilsynspraksis skrives der ikke ind over for nyoprettede frie grundskoler, der de første år ikke lever op til kravet. Dette giver nye skoler en mulighed for i løbet af de første år at vokse op nedefra, efterhånden som eleverne rykker op i klasserne.
 - Ministeriet har heller ikke skredet ind over for, at skoler, der normalt har haft elever på alle klassetrin, et enkelt år ikke har elever på samtlige klassetrin.
 - Der er således ikke tale om en ændring af praksis, når ministeriet i en sag som den, der har givet anledning til samrådet, har frataget skolen dens tilskud, fordi skolen ikke opfylder kravet om mindst at omfatte 1.- 7. klassetrin.
 - I den konkrete sag om Vestjysk Fri- og Kostskole er der ikke tale om en nyoprettet skole eller en skole, der normalt har haft elever på alle klassetrin.
 - Noget andet er, at sagen har givet mig anledning til at overveje, om loven bør ændres på to punkter.
 - For det første kunne praksis præciseres i loven, sådan at der ikke kan opstå tvivl om, hvad der gælder for nyoprettede skoler, og at der ikke vil være tale om, at skolen hvert eneste år skal have mindst én elev på hvert klassetrin.
 - Med en lovændring skal det fortsat sikres, at den enkelte elev får en kontinuerlig skolegang i et skolemiljø, hvor der er mulighed for at udvikle faglige og sociale kompetencer.

- For det andet kunne der derfor indføres en regel om, at lukning af en fri grundskole fremover alene skal kunne ske med virkning fra et skoleårs afslutning. Det er i den forbindelse vigtigt, at der bliver tale om en objektiv regel. Det betyder, at det bør fremgå klart, at en lukning skal gennemføres ved skoleårets afslutning, uanset at skolen på dette tidspunkt har rettet op på situationen, således at den opfylder lovens krav.